

DECYZJE

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/563

z dnia 6 kwietnia 2022 r.

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdawii

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Relacje między Unią Europejską (zwaną dalej „Unią”) a Republiką Mołdawii (zwaną dalej „Mołdawią”) w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) i Partnerstwa Wschodniego nadal się rozwijają. Mołdawia przystąpiła do Partnerstwa Wschodniego w 2009 r., po czym rozpoczęto negocjacje w sprawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwanego dalej „układem o stowarzyszeniu”). Układ o stowarzyszeniu, obejmujący stopniowe wprowadzenie pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA), został podpisany w dniu 27 czerwca 2014 r. i wszedł w życie w dniu 1 lipca 2016 r.
- (2) Gospodarka Mołdawii znacząco ucierpiała wskutek spowodowanej pandemią COVID-19 recesji w 2020 r., długotrwałego impasu politycznego po wyborach prezydenckich z listopada 2020 r. oraz niedawnego kryzysu energetycznego. Okoliczności te przyczyniły się do znacznej luki w finansowaniu, pogarszającej się pozycji zewnętrznej oraz rosnących potrzeb fiskalnych Mołdawii.
- (3) Po wyborach parlamentarnych w lipcu 2021 r. nowy rząd Mołdawii wykazał silne zaangażowanie na rzecz wdrażania dalszych reform, realizując ambitny program pod nazwą „Dobra sytuacja w Mołdawii w latach 2021–2025”. Program ten skupia się na kluczowych obszarach polityki, w tym reformach sektora wymiaru sprawiedliwości, walce z korupcją, dobrych rządach i praworządności.
- (4) Odnowione zaangażowanie na rzecz przeprowadzenia takich reform oraz silna wola polityczna doprowadziły władze mołdawskie do znaczącego przyspieszenia wdrażania reform. Umożliwiło to Mołdawii pomyślne zakończenie operacji pomocy makrofinansowej w kontekście pandemii COVID-19 zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/701 ⁽³⁾, ponieważ zrealizowano wszystkie działania w zakresie reform uzgodnione z Unią w protokole ustaleń, z wyjątkiem jednego działania dotyczącego odzyskiwania mienia, w odniesieniu do którego przyznano odstępstwo. W tym celu Komisja skonsultowała się z komitetem przedstawicieli państw członkowskich, który nie zgłosił żadnych zastrzeżeń.
- (5) Gdy nastąpił impas w pracach nad przyjęciem wynegocjowanego w 2020 r. nowego programu Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), MFW powrócił do negocjacji z Mołdawią po wyborach parlamentarnych z lipca 2021 r. i osiągnął porozumienie na szczeblu roboczym w sprawie programu w ramach Rozszerzonego Mechanizmu Kredytowego i instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego w kwocie 564 mln USD. Ten nowy program zos-

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 marca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 4 kwietnia 2022 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

⁽³⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/701 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej na rzecz partnerów objętych procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa w kontekście pandemii COVID-19 (Dz.U. L 165 z 27.5.2020, s. 31).

tał przyjęty decyzją Rady Wykonawczej MFW w dniu 20 grudnia 2021 r. Program ten ma na celu podtrzymanie ożywienia gospodarczego Mołdawii, uruchomienie ambitnego programu reform systemu rządów i instytucji, poprawę przejrzystości i rozliczalności, zwiększenie przewidywalności polityki publicznej, wzmocnienie instytucji finansowych oraz wspieranie deregulacji.

- (6) W związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą i prognozami ekonomicznymi Mołdawia wystąpiła o dodatkową pomoc makrofinansową z Unii w listopadzie 2021 r.
- (7) Indykatorywna alokacja środków Unii na rzecz Mołdawii w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa wyniosła 518,15 mln EUR na lata 2014–2020 i obejmowała wsparcie budżetowe oraz pomoc techniczną. W jednolitych ramach wsparcia na lata 2014–2017 i 2017–2020 wskazano sektor mający priorytetowe znaczenie dla współpracy z Mołdawią finansowanej z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w poprzednim okresie budżetowym. Priorytety na lata 2021–2027 zostaną określone w nowym wieloletnim programie indykatorywnym, który przygotowano w ścisłym porozumieniu ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami.
- (8) Mając na uwadze fakt, że Mołdawia jest objęta EPS, należy ją uznać za państwo kwalifikujące się do otrzymania pomocy makrofinansowej z Unii.
- (9) Pomoc makrofinansowa Unii powinna stanowić instrument finansowy stosowany w sytuacjach wyjątkowych, mający formę niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego, służący zaspokojeniu pilnych potrzeb beneficjenta w zakresie finansowania zewnętrznego; pomoc ta powinna także stanowić podstawę realizacji programu dotyczącego polityki obejmującego solidne środki dostosowawcze i środki w zakresie reform strukturalnych, które mają poprawić pozycję bilansu płatniczego beneficjenta w perspektywie krótkoterminowej.
- (10) Biorąc pod uwagę fakt, że w bilansie płatniczym Mołdawii utrzymuje się znacząca pozostająca do pokrycia luka w finansowaniu zewnętrznym, przekraczająca zasoby udostępnione przez MFW i inne instytucje wielostronne, pomoc makrofinansową Unii, która ma zostać przyznana Mołdawii, w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach uznaje się za właściwą odpowiedź na wniosek tego państwa o wsparcie jego stabilizacji gospodarczej, w powiązaniu z programem MFW. Pomoc makrofinansowa Unii stanowiłaby wsparcie na rzecz stabilizacji gospodarczej i programu reform strukturalnych Mołdawii, uzupełniając środki udostępnione w ramach porozumienia finansowego z MFW.
- (11) Celem pomocy makrofinansowej Unii powinno być wspieranie przywrócenia w Mołdawii trwałego finansowania zewnętrznego, a tym samym wsparcie jej gospodarczego i społecznego rozwoju.
- (12) Oczekuje się, że pomoc makrofinansowa Unii będzie funkcjonować równolegle do realizacji wypłat w ramach operacji wsparcia budżetowego z Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej - „Globalny wymiar Europy”, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 (*).
- (13) Ustalenie kwoty pomocy makrofinansowej Unii opiera się na kompleksowej ocenie ilościowej pozostających do zaspokojenia potrzeb Mołdawii w zakresie finansowania zewnętrznego oraz uwzględnia zdolność tego państwa do finansowania się z własnych zasobów, w szczególności z rezerw międzynarodowych, którymi dysponuje. Pomoc makrofinansowa Unii powinna uzupełniać programy i środki udostępniane przez MFW i Bank Światowy. Przy ustalaniu kwoty udzielanej pomocy uwzględnia się również spodziewane wkłady finansowe ze strony darczyńców wielostronnych oraz potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążenia między Unią a innymi darczyńcami, a także środki uruchomione wcześniej w Mołdawii w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii.
- (14) Uwzględniając pozostające do zaspokojenia potrzeby Mołdawii w zakresie finansowania zewnętrznego, poziom rozwoju gospodarczego tego państwa mierzony za pomocą wskaźnika dochodu na jednego mieszkańca oraz wskaźnika ubóstwa, zdolność finansowania się Mołdawii za pomocą własnych zasobów oraz w szczególności z rezerw walutowych, którymi dysponuje, a także ocenę jej zdolności do spłaty w oparciu o analizę zdolności obsługi zadłużenia, część środków pomocowych powinna zostać udostępniona w formie dotacji.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

- (15) Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną pomocy makrofinansowej Unii z kluczowymi zasadami i celami podejmowanymi w różnych obszarach działań zewnętrznych, ze środkami podejmowanymi w tych obszarach oraz innymi stosownymi politykami Unii.
- (16) Pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać politykę zewnętrzną Unii wobec Mołdawii. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) powinny ściśle współpracować przez cały okres operacji pomocy makrofinansowej w celu koordynowania zewnętrznej polityki Unii i zapewnienia jej spójności.
- (17) Pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać zaangażowanie Mołdawii w przestrzeganie wartości podzielanych przez to państwo i Unię, w tym demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i ograniczania ubóstwa, a także zaangażowanie Mołdawii w przestrzeganie zasady otwartego, opartego na zasadach i uczciwego handlu.
- (18) Warunkiem wstępnym przyznania pomocy makrofinansowej Unii powinno być respektowanie przez Mołdawię skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – oraz praworządności, a także gwarantowanie poszanowania praw człowieka. Ponadto cele szczególne pomocy makrofinansowej Unii powinny polegać na zwiększeniu efektywności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi, a także wzmocnieniu zarządzania sektorem finansowym w Mołdawii i nadzoru nad tym sektorem, oraz wspieraniu reform strukturalnych przyczyniających się do trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, tworzeniu godnych miejsc pracy i konsolidacji fiskalnej. Komisja i ESDZ powinny regularnie monitorować zarówno spełnienie warunków wstępnych, jak i realizację tych celów.
- (19) Aby zapewnić skuteczną ochronę interesów finansowych Unii związanych z jej pomocą makrofinansową Mołdawia powinna wprowadzić stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Należy również zapewnić kontrole przeprowadzane przez Komisję, kontrole przeprowadzane przez Trybunał Obrachunkowy oraz możliwość wykonywania przez Prokuraturę Europejską jej uprawnień.
- (20) Przekazanie pomocy makrofinansowej Unii pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień Parlamentu Europejskiego i Rady jako władzy budżetowej.
- (21) Kwoty pomocy makrofinansowej Unii udzielanej w formie dotacji oraz kwoty przeznaczone na pomoc makrofinansową w formie pożyczek powinny odpowiadać środkom budżetowym przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.
- (22) Pomocą makrofinansową Unii powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna regularnie informować te instytucje o rozwoju sytuacji w związku z tą pomocą oraz udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (23) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁵⁾.
- (24) Pomoc makrofinansowa Unii powinna podlegać warunkom dotyczącym polityki gospodarczej, które mają zostać określone w protokole ustaleń. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania oraz mając na uwadze skuteczność Komisja powinna być uprawniona do negocjowania tych warunków z władzami Mołdawii pod nadzorem komitetu przedstawicieli państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Na mocy tego rozporządzenia procedura doradcza powinna, co do zasady, mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach innych niż te określone w tym rozporządzeniu. Mając na uwadze potencjalnie znaczący wpływ pomocy w kwocie większej niż 90 mln EUR, w odniesieniu do operacji powyżej tego progu należy stosować procedurę sprawdzającą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 182/2011. Mając na uwadze kwotę pomocy makrofinansowej Unii dla Mołdawii, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń oraz do każdego zmniejszenia, zawieszenia lub anulowania pomocy powinna mieć zastosowanie procedura sprawdzająca,

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępnia Mołdawii pomoc makrofinansową w maksymalnej kwocie 150 mln EUR (zwaną dalej „pomocą makrofinansową Unii”) w celu wsparcia stabilizacji gospodarczej oraz programu znacznych reform w Mołdawii. Z tej maksymalnej kwoty nie więcej niż 120 mln EUR udostępnia się w formie pożyczek i nie więcej niż 30 mln EUR udostępnia się w formie dotacji. Przekazanie pomocy makrofinansowej Unii następuje pod warunkiem zatwierdzenia przez Parlament Europejski i Radę budżetu Unii na dany rok. Pomoc musi przyczyniać się do realizacji potrzeb Mołdawii w zakresie bilansu płatniczego określonych w programie MFW.

2. Aby sfinansować pożyczkę stanowiącą część pomocy makrofinansowej Unii Komisja jest upoważniona do pożyczenia w imieniu Unii niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych i do ich dalszego pożyczania Mołdawii. Maksymalny średni termin wymagalności pożyczek wynosi 15 lat.

3. Przekazywaniem pomocy makrofinansowej Unii zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami między MFW a Mołdawią oraz z kluczowymi zasadami i celami reform gospodarczych określonymi w układzie o stowarzyszeniu, obejmującym DCFTA, uzgodnionymi w ramach EPS.

Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie pomocy makrofinansowej Unii, w tym o jej wypłatach, a także w stosownym terminie przekazuje tym instytucjom odpowiednie dokumenty.

4. Pomoc makrofinansowa Unii udostępniana jest na okres dwóch i pół roku, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

5. Jeżeli potrzeby finansowe Mołdawii w okresie wypłacania pomocy makrofinansowej Unii znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja – działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2 – obniża wysokość takiej pomocy, zawieszają ją lub ją anuluje.

Artykuł 2

1. Warunkiem wstępnym przyznania pomocy makrofinansowej Unii jest respektowanie przez Mołdawię skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – oraz praworządności, a także gwarantowanie poszanowania praw człowieka.

2. Komisja i ESDZ monitorują wypełnienie warunku wstępnego określonego w ust. 1 przez cały okres trwania pomocy makrofinansowej Unii.

3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE ⁽⁶⁾.

Artykuł 3

1. Komisja, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2, uzgadnia z władzami Mołdawii jasno określone warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe – koncentrując się na reformach strukturalnych i zdrowych finansach publicznych – od spełnienia których uzależniona ma być pomoc makrofinansowa Unii. Te warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określa się w protokole ustaleń zawierającym harmonogram spełnienia tych warunków. Te warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3, w tym z programami w zakresie dostosowań makroekonomicznych i reform strukturalnych realizowanymi przez Mołdawię przy wsparciu MFW.

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, służą w szczególności zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w Mołdawii, w tym w odniesieniu do wykorzystania pomocy makrofinansowej Unii. Podczas opracowywania środków z zakresu polityki uwzględnia się również należycie postępy we wzajemnym otwieraniu rynku, rozwój opartego na zasadach i uczciwego handlu oraz inne priorytety w kontekście unijnej polityki zewnętrznej. Komisja regularnie monitoruje postępy w osiągnięciu tych celów.
3. Szczegółowe warunki finansowe pomocy makrofinansowej Unii określa się w umowie pożyczki i umowie o udzielenie dotacji, które mają zostać zawarte między Komisją a Mołdawią.
4. Komisja weryfikuje w regularnych odstępach czasu, czy warunki, o których mowa w art. 4 ust. 3, są nadal spełniane, w tym również czy polityka gospodarcza Mołdawii jest zgodna z celami pomocy makrofinansowej Unii. Do celów tej weryfikacji Komisja działa w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz – gdy jest to konieczne – z Parlamentem Europejskim i Radą.

Artykuł 4

1. Z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w ust. 3, Komisja udostępnia pomoc makrofinansową Unii w trzech transzach, z których każda składa się z pożyczki i dotacji. Wysokość każdej transzy określa się w protokole ustaleń.
2. Kwoty pomocy makrofinansowej Unii udzielanej w formie pożyczek są zabezpieczane, gdy jest to wymagane, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/947.
3. O przekazaniu transz decyduje Komisja, z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich następujących warunków:
 - a) warunku wstępnego określonego w art. 2 ust. 1;
 - b) udokumentowania stałych zadowalających postępów we wdrażaniu programu dotyczącego polityki, obejmującego solidne środki dostosowawcze oraz środki w zakresie reformy strukturalnej wspierane przez inne niż ostrożnościowe rozwiązania MFW w zakresie udzielania pożyczek;
 - c) zadowalającej realizacji warunków dotyczących polityki gospodarczej oraz warunków finansowych uzgodnionych w protokole ustaleń.
4. Przekazanie drugiej transzy pożyczki następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia przekazania pierwszej transzy pożyczki. Przekazanie trzeciej transzy pożyczki następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia przekazania drugiej transzy pożyczki.
5. W przypadku gdy warunki, o których mowa w ust. 3, nie są spełniane, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę pomocy makrofinansowej Unii. W takich przypadkach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.
6. Pomoc makrofinansową Unii wypłaca się Narodowemu Bankowi Mołdawii. Środki unijne mogą zostać przelane na rzecz mołdawskiego Ministerstwa Finansów jako beneficjenta końcowego, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia budżetowych potrzeb finansowych pozostających do zaspokojenia.

Artykuł 5

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek związane z pożyczką stanowiącą część pomocy makrofinansowej Unii przeprowadza się w euro z tą samą datą waluty i nie mogą wiązać się dla Unii ze zmianą terminów wymagalności ani narażać jej na jakiegokolwiek ryzyko walutowe lub ryzyko związane ze stopami procentowymi, lub jakiegokolwiek inne ryzyko handlowe.
2. W przypadku gdy pozwalają na to okoliczności oraz jeśli wystąpi o to Mołdawia, Komisja może podjąć kroki niezbędne do zapewnienia, aby do warunków udzielanej pożyczki została włączona klauzula wcześniejszej spłaty zadłużenia i aby odpowiadała jej analogiczna klauzula w warunkach zaciągania pożyczek.

3. W przypadku gdy okoliczności pozwalają na uzyskanie korzystniejszego oprocentowania udzielonej pożyczki oraz jeśli wystąpi o to Mołdawia, Komisja może postanowić o refinansowaniu całości lub części zaciągniętej pierwotnie pożyczki lub może zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadza się zgodnie z ust. 1 i 4 i nie mogą one skutkować przedłużeniem terminu wymagalności danej pożyczki ani zwiększeniem kwoty kapitału pozostającej do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.
4. Mołdawia pokrywa wszystkie koszty poniesione przez Unię w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji.
5. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 6

1. Pomoc makrofinansową Unii udziela się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽⁷⁾.
2. Pomoc makrofinansową Unii udziela się w ramach zarządzania bezpośredniego.
3. Umowa pożyczki i umowa o udzielenie dotacji, które mają zostać uzgodnione z władzami Mołdawii, muszą zawierać wszystkie następujące postanowienia:
 - a) postanowienia zapewniające, aby Mołdawia regularnie sprawdzała, czy środki finansowe przekazane z budżetu ogólnego Unii zostały właściwie wykorzystane, wprowadzała odpowiednie środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, podejmowała działania prawne zmierzające do odzyskania wszelkich środków przekazanych na podstawie niniejszej decyzji, które zostały sprzeniewierzone;
 - b) postanowienia zapewniające ochronę interesów finansowych Unii, w szczególności przewidujące wprowadzenie konkretnych środków związanych z zapobieganiem nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom mającym wpływ na pomoc makrofinansową Unii, oraz ze zwalczaniem takich zjawisk, zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽⁸⁾ i (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽⁹⁾, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁰⁾ oraz, w przypadku państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy w odniesieniu do Prokuratury Europejskiej, także zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939 ⁽¹¹⁾;
 - c) postanowienia wyraźnie upoważniające Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, obejmujących czynności z zakresu kryminalistyki cyfrowej i przesłuchania;
 - d) postanowienia wyraźnie upoważniające Komisję lub jej przedstawicieli do przeprowadzania kontroli, w tym kontroli na miejscu i inspekcji;
 - e) postanowienia wyraźnie upoważniające Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania – w okresie, na jaki została udostępniona pomoc makrofinansowa Unii, oraz po jego upływie – kontroli, w tym kontroli dokumentów i kontroli na miejscu, takich jak ocena operacyjna;
 - f) postanowienia zapewniające, aby Unia była uprawniona do żądania wcześniejszej spłaty pożyczki lub pełnego zwrotu dotacji, w przypadku stwierdzenia, że w związku z zarządzaniem pomocą finansową Unii Mołdawia uczestniczyła w jakiegokolwiek czynności stanowiącej nadużycie finansowe lub korupcję lub w jakiegokolwiek innej nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe Unii;

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

- g) postanowienia zapewniające, aby wszystkie koszty poniesione przez Unię w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji, zostały pokryte przez Mołdawię.
4. Przed wdrożeniem pomocy makrofinansowej Unii Komisja ocenia w drodze oceny operacyjnej prawidłowość stosowanych przez Mołdawię uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne dla tej pomocy.

Artykuł 7

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 8

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) analizę postępów poczynionych we wdrażaniu pomocy makrofinansowej Unii;
 - b) ocenę sytuacji gospodarczej Mołdawii i jej perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 3 ust. 1;
 - c) informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki gospodarczej określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi Mołdawii a decyzjami Komisji dotyczącymi przekazania poszczególnych transz pomocy makrofinansowej Unii.
2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki udostępniona została pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny ex post, zawierające ocenę rezultatów i skuteczności ukończonych działań w ramach pomocy makrofinansowej Unii oraz zakresu, w jakim przyczyniły się one do osiągnięcia celów tej pomocy.

Artykuł 9

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu dnia 6 kwietnia 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
C. BEAUNE
